

Z anglických originálů
The Hedge Knight, The Sworn Sword a The Mystery Knight
přeložil Richard Podaný.

Obálku s použitím ilustrace Marca Simonettiho
navrhl Pavel Růt.

Graficky upravil Libor Batrla.

Odpovědný redaktor Richard Klíčnick.

Konzultace názvosloví tým stránek www.icefire.cz.

Korektury Ivan Ondřej Straka.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00, Praha 3

www.argo.cz, argo@argo.cz,

v roce 2014 jako svou 2369. publikaci

Vytiskla tiskárna PBTisk.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-1264-1

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

POTULNÝ RYTÍŘ

Jarními dešti půda změkla, takže Dunkovi nedalo moc práce hrob vykopat. Vybral si místo na západním svahu nízkého vrchu, protože starý se vždycky moc rád díval na západy slunce. „Zase jeden den pryč,“ vždycky vzdychl, „a kdo ví, co nám přinese ten zítřejší, že, Dunku?“

Inu, jeden zítřek přinesl liják, který je promočil na kůži, a ten další zase vlhký vítr v poryvech, a ten příští ochlazení. Čtvrtého dne už byl stařec příliš slabý pro jízdu na koni. A teď je po smrti. Před pouhými několika dny si při jízdě zpíval, jednu starou písničku o tom, jak jede do Rackova za švarnou dívkou, jenže místo o Rackově zpíval o Ashfordu. *Do Ashfordu za svou dívkou švarnou, hola hou, hola hou*, myslel si Dunk ztrápeně při kopání.

Když byla jáma dost hluboká, zvedl starcovo mrtvé tělo do náruče a snesl je dolů. Starý byl drobný mužik a navíc štíhlý; takhle bez hauberku, přilby a pásu na meč jako by nevážil o moc víc než pytel listí. Zato Dunk byl na svůj věk vysokánský. Byl to klátivý, střapatý, hranatý šestnáctiletý nebo sedmnáctiletý kluk (nikdo to nevěděl úplně přesně), měřil spíš sedm stop než šest, a teprve nedávno se začal obalovat svaly a masem. Stařec ho často chválil, kolik má síly. Chválou ostatně nikdy neskrblil. Nic jiného k rozdávání neměl.

Dunk jej složil na dno hrobu a chvíli pak nad ním stál. Vzduch byl zase cítit deštěm a on věděl, že by měl jámu zasypat dřív, než se rozprší, jenže mu bylo zatěžko začít házet hlínu na tu unavenou starou tvář. *Měl by tu být nějaký septon, který by se nad ním pomodlil, jenže on má jenom mě*. Starý naučil Dunka všemu, co věděl o mečích a štítech a kopích, ale nikdy mu moc nešlo jej naučit, jak se má vyjadřovat.

„Nechal bych ti meč, jenže on by v zemi jen rezavěl,“ řekl po nějaké chvíli omluvně. „Mám ten dojem, že bohové ti dají nový. Byl bych radši, kdybys nezemřel, sere.“ Odmlčel se, nevěděl moc jistě, co je ještě třeba říct. Neznal žádné modlitby, nebo aspoň ne až do konce; starý modlení nikdy moc

nedal. „Byl jsi pravý rytíř a nikdy jsi mě nebil, když jsem to nezasloužil,“ vymáčkl ze sebe nakonec, „jenom tenkrát v Panenském Jezeří. Ten koláč té vdově sežral příručí z hostince, ne já, a já jsem ti to říkal. Ale to už je teď jedno. Ať tě bohové zachovají, sere.“ Skopl dolů hlínu, pak začal jámu zasypávat, metodicky a bez jediného pohledu na to, co leží na jejím dně. *Měl dlouhý život, myslel si Dunk. Určitě byl už blíž k šedesátce než k padesátce – kolik mužů může něco takového tvrdit? Aspoň že se dožil dalšího jara.*

Když krmil koně, slunce se už stácelo k západu. Koně byli tři; jeho herka s prohnutým hřbetem, starcova jezdecká kobyla, a pak Hrom, jeho válečný kůň, na kterém jezdil jen při turnajích a do bitvy. Velký hnědý hřebec už nebyl tak rychlý a silný jako dřív, ale pořád měl jiskru v oku a ohnivou povahu a byl cennější než cokoli jiného z Dunkova majetku. *Kdybych prodal Hroma a starého Kaštánka, a k tomu i sedla a uzdy, získal bych dost stříbra, abych...* Dunk se zamračil. Neznal jiný život kromě života potulného rytíře, který jezdí od hradu ke hradu a přijímá službu tu u jednoho, tu u druhého pána, za nějž pak válčí a jí v jeho síních, dokud válka neskončí, a pak táhne dál. Kromě toho se čas od času konají také klání, ale to méně často, a on věděl, že za hubených zim se z některých potulných rytířů stávají lapkové, i když starý to neudělal nikdy.

Také bych si mohl najít jiného potulného rytíře, který potřebuje panoše, aby se mu staral o zvířata a čistil kroužkovou zbroj, říkal si. Anebo bych se mohl vydat do nějakého města, do Lannisportu nebo Králova Přístaviště, a tam vstoupit do městské hlídky. Anebo bych mohl...

Starcovy věci narovnal na hromadu pod jedním dubem. V látkovém měšci byly tři stříbrňáky s jelenem, devatenáct měděných pencí a otlučený granát; jak to u potulných rytířů bývá, podstatnou část jeho světských statků tvořili koně a zbraně. Dunkovi teď patřil kroužkový hauberk, ze kterého snad tisíckrát odstraňoval rez. Dále železná přilba se širokým nánosníkem, promáčkla na levém spánku. Pás na meč z popraskané hnědé kůže, a potom sám dlouhý meč v pochvě ze dřeva a kůže. Dýky, břitva, brousek. Holenice a nákrčník, osm stop dlouhé válečné kopí ze soustruženého jasanového dřeva a s krutým železným hrotem, a také dubový štít s posekanou kovovou obrubou, na něm znak sera Arlanda z Pennytree: stříbrný okřídlený pohár na hnědém poli.

Dunk se podíval na štít, potom sebral ze země pás na meč, znovu se podíval na štít. Pás vyrobili pro starcovy vyzáblé boky. Jemu rozhodně nepadne, a hauberk o nic víc. Upevnil pochvu na kus konopného provazu, ten si zavázal v pase na uzel a pak vytáhl dlouhý meč.

Čepel byla rovná a těžká, z poctivé hradní ocele, rukojeť dřevěná a obalená měkkou kůží, hruška z hlazeného černého kamene. Meč to sice byl obyčejný, ale do ruky padl dobře a Dunk věděl, jak je ostrý, protože sám na něm mnoho večerů, než šli spát, zapracoval brouskem a voskovaným plátnem. *Do ruky mi padne stejně dobře jako dřív jemu*, pomyslel si – *a na Ashfordské lučině se koná klání.*

Nožka měla lehčí krok než starý Kaštánek, ale Dunk byl i tak rozbolavělý a unavený, když konečně vpředu zahlédl hostinec, vysoký dům z fošen a mazaniny stojící vedle potoka. Hřejivé nažloutlé světlo linoucí se z oken působilo tak lákavě, že nedokázal jen projet kolem. *Mám tři stříbrné*, řekl si, *a to stačí na dobrou večeři a tolik piva, kolik budu chtít vypít.* Když sesedl, z potoka vylezl nějaký nahý kluk, voda z něj jen crčela, vzal si hrubý hnědý plášť a začal se drbat do sucha. „Ty tu děláš stájníka?“ zeptal se jej Dunk. Klučina vypadal všehovšudy tak na osm devět let, měl bledou tvář, byl hubený a bosé nohy po kotníky od hlíny. Nejdivnější na něm byly vlasy. Žádné neměl. „Chci, abys mi vytřel jízdního koně do sucha. A všem třem dal oves. Postaráš se o ně?“

Kluk se na něj drze zadíval. „Mohl bych. Kdybych chtěl.“

Dunk se zamračil. „Nedovoluj si. Musím ti říct, že jsem rytíř.“

„Nevypadáš jako rytíř.“

„Copak všichni rytíři vypadají stejně?“

„To ne, ale taky nevypadají jako ty. Ty máš meč na provaze místo na pásku.“

„Dokud udrží pochvu, poslouží taky. A už se mi běž postarat o koně. Když to uděláš dobře, dostaneš měďák, když ne, tak jednu za ucho.“ Nepočkal si, jak to stájník přijme, rovnou se sebral a ramenem rozrazil dveře.

Čekal by, že v tuhle denní dobu bude v hostinci plno, ale jídelna byla téměř liduprázdná. U jednoho stolu leželo nějaké urozené mládě v šatech

z jemného damašku a tlumeně chrápalo do rozlitého vína. Jinak nikde nikdo. Dunk se neklidně rozhlížel, dokud z kuchyně nevyšla tělnatá, malá žena s tváří jako syrovátka a neřekla: „Posaď se, kam chceš. Dáš si pivo, nebo něco k jídlu?“

„Oboje.“ Dunk si vybral židli u okna, dost daleko od spícího muže.

„Máme dobrý pečený jehněčí s bylinkovou krustou a taky pár kachen, co syn zastřelil. Co by sis dal?“

V hospodě nejedl snad půl roku, jestli ne víc. „Oboje.“

Žena se zasmála. „No, velkej na to jseš dost.“ Načepovala do korbele pivo a přinesla mu ke stolu. „Budeš taky chtít přenocovat?“

„Ne.“ Dunkovi by nic neudělalo větší radost než měkká matrace vypchaná slámou a střecha nad hlavou, ale měl by šetřit mincemi. Holá zem musí stačit. „Trocha jídla, trocha pití, a pak dál na Ashford. Jak to je ještě daleko?“

„Jeden den jízdy. U spálenýho mlýna je rozcestí, a tam se musíš dát na sever. Postará se ti ten můj kluk o koně, anebo zas někam utek?“

„Ne, je tady,“ odpověděl Dunk. „Moc hostů tu nemáš, zdá se mi.“

„Půlka města se odjela podívat na turnaj. Moje děti by jely taky, kdybych jim to dovolila. Až umřu, dostanou tuhle hospodu, jenže kluk by se radši odporoučel s vojákama a holka začne vzdychat a hihňat se pokaždý, jak kolem projede nějaký rytíř. I když já vážně netuším proč. Rytíři jsou stavěný stejně jako ostatní muži, a ještě jsem neviděla, aby takový klání nějak pohnulo s cenou vajíček.“ Zvědavě Dunka okukovala; meč a štít říkaly jedno, provaz místo pásku a halena z hrubé látky cosi úplně odlišného. „Co ty, taky máš namířeno na turnaj?“

Nejdřív se napil piva a až pak odpověděl. Pivo mělo oříškově hnědou barvu a těžklo na jazyku, přesně jak to má rád. „Ano,“ přikývl. „Hodlám se stát přeborníkem.“

„Jak jinak,“ odpověděla vcelku zdvořile hostinská.

Ten mladý šlechtic na protější straně místnosti zvedl hlavu z louže vína. Obličej měl nezdravě nažloutlý, na hlavě chomáč slámově světle hnědých vlasů jako krysí hnízdo, na bradě mu rostlo plavé strniště. Otřel si ústa, zamrkal na Dunka a řekl: „Zdálo se mi o tobě.“ Rozklepaně na něj namířil ukazovák. „Drž se ode mě dál, rozumíš? Drž se *hodně* daleko.“

Dunk se na něj nejistě zadíval. „Můj pane?“

Hostinská se k němu přiklonila. „Tohohle si nevšímej, sere. Ten jenom chlastá a mluví o svejch snech. Zajdu pro to jídlo.“ A odspěchala.

„Jídlo?“ Lordíček to vyprskl, jako by to bylo sprosté slovo. Potácivě vstal, jednou rukou se opíral o stůl, aby neupadl. „Budu zvracet,“ oznámil. Blůzu měl vepředu červenou, samá stará skvrna od vína. „Chtěl jsem kurvu, ale tady žádnou neseženeš. Všechno to zmizelo na Ashfordskou lučinu. Bohové dobří, potřebuju víno.“ Odpotácel se z výčepu a Dunk slyšel, jak leze do schodů a něco si zpěvavě pobrukuje.

Ubohé stvoření, pomyslel si. *Ale proč si myslí, že mě zná?* Chvilku o tom nad pivem dumal.

Jehněčí nebylo o nic horší, než jaké kdy jedl, a kachna byla dokonce ještě lepší, pečená s třešněmi a citrony a ani zdaleka tak mastná, jak to většinou bývá. Hostinská přinesla i máslem maštěný hrášek a ovesný chléb, ještě teplý z pece. *Tak takovéhle je být rytířem*, řekl si v duchu a rval z kostí maso do posledního kousku. *Dobré jídlo, pivo, kdy se vám zachce, a nikdo vás nepohlavkuje*. Dal si k jídlu druhý korbel piva, pak třetí na spláchnutí, a čtvrtý proto, že tu nebyl nikdo, kdo by mu řekl, že to by už neměl, a když všechno dorazil, zaplatil té ženě jedním stříbrným jelenem a i tak dostal zpátky ještě hrst měďáků.

Když vyšel ven, byla už úplná tma. Měl plné břicho a měsíc o něco lehčí, ale ke stájím krácel v dobré náladě. Zepředu uslyšel zařehnat koně. „Jen klid, kamaráde,“ ozval se chlapecký hlas. Dunk přidal do kroku a zamračil se.

Zastihl stájníka, jak sedí na Hromovi a na sobě má starcovu zbroj. Hauberk byl delší než on a přilbu si musel na holou hlavu narazit nakřivo, jinak by mu sahala přes oči. Vypadal naprosto soustředěně a naprosto směšně. Dunk se zastavil ve dveřích stáje a rozesmál se.

Kluk zvedl hlavu, zrudl a honem se sypal na zem. „Můj pane, já nechtěl...“

„Zloději,“ prohlásil Dunk a snažil se, aby to znělo přísně. „Sundej tu zbroj a buď rád, že tě Hrom nenakopl do té pitomé hlavy. To je válečný oř, ne poník pro děti.“

Chlapec si sundal přilbu a odhodil ji do slámy. „Dokázal bych na něm jezdit stejně dobře jako ty,“ prohlásil s obvyklou neomaleností.

„Zavři klapačku, mám těch tvých drzostí už dost. A sundej si i hauberk. Co si o sobě myslíš?“

„A jak ti na to odpovím... se zavřenou klapačkou?“ Kluk se vysoukal z kroužkové zbroje a nechal ji padnout na zem.

„Můžeš ji otevírat, když máš odpovědět,“ na to Dunk. „A teď zbroj seber, vytřes z ní hlínu a vrať ji tam, kde jsi ji našel. A přilbu taky. Nakrmil jsi koně, jak jsem ti řekl? A vytřel jsi Nožku?“

„Ano,“ přikývl kluk a vytřásal z kroužkové zbroje slámu. „Ty jedeš do Ashfordu, že? Vezmi mě s sebou, sere.“

Hostinská ho před tím varovala. „Co na to řekne tvoje matka?“

„Matka?“ Chlapec se zašklebil. „Moje matka je mrtvá, takže na to neřekne nic.“

Prekvapilo ho to. Takže hostinská jeho matkou není? Třeba je tu u ní jen v učení. Dunkovi se od piva krapítek točila hlava. „Takže ty jsi sirotek?“ zeptal se nejistě.

„A ty?“ odsekl kluk.

„Býval jsem,“ přiznal Dunk. *Dokud si mě k sobě nevzal starý.*

„Kdyby sis mě vzal k sobě, mohl bych ti dělat panoše.“

„Žádného panoše nepotřebuju.“

„Každý rytíř potřebuje panoše,“ nedal se hoch. „A ty vypadáš na to, že ho potřebuješ víc než který druhý.“

Dunk výhružně zvedl ruku. „A ty vypadáš, jako že potřebuješ jednu za ucho, mám takový dojem. Naber mi do pytle oves. Jedu do Ashfordu sám.“

Pokud byl kluk vylekaný, dobře to skrýval. Chvilku vzdorně stál na místě, se založenýma rukama, ale když to s ním už Dunk chtěl vzdát, sebral se a šel pro oves.

Dunkovi se ulevilo. *Škoda, že ho nemůže... ale tady v hostinci se mu žije dobře, určitě lépe, než kdyby dělal panoše potulnému rytíři. Vztít ho s sebou by nebyla žádná laskavost.*

Ale i tak z toho hoch cítil zklamání. Nasedl na Nožku, vzal Hroma za uzdu a pak si řekl, že měděná pence by ho mohla rozveselit. „Tumáš za pomoc, chlapče.“ Cvrnkl po něm ze sedla minci a usmál se, ale stájník se ji ani nepokusil chytit. Spadla do hlíny mezi jeho bosýma nohama a on ji tam nechal ležet.

Však si ji sebere, jen co odjedu, pomyslel si Dunk. Pobídl jízdního koně, vyjel od hostince a ostatní dva koně vedl za sebou. Ve světle měsíce byly dobře vidět stromy, nebe bylo bez mráčku a poseté hvězdami. Jak ale jel dál po cestě, cítil, že mu stájník, mrzutý a zamlklý, pohledem provrtává záda.

Odpolední stíny se dloužily, když Dunk přitáhl otěže na okraji rozlehlé Ashfordské lučiny. Na trávě se už tyčilo šest desítek stanů. Některé malé, některé veliké; některé hranaté, jiné kulaté; některé z plachtoviny, jiné plátěné, další hedvábné; ale všechny byly jasně zbarvené a na středových kůlech jim třepetaly dlouhé vlajky, celé to zářilo barvami víc než pole poseté divokým kvítím, samá sytá rudá a slunečná žlutá, nespočet odstínů zelené a modré, sytě černá a šedá a nachová.

S některými z těch rytířů starý jezdíval; jiné Dunk znal z historek, jaké kolují po hospodách a vyprávějí se u táborových ohňů. Nikdy sice nebyl zasvěcen do magie zvané čtení a psaní, ale když šlo o výuku heraldiky, byl starý k neutahání a často mu ji vtloukal do hlavy i za jízdy. Slavici patří panu Caronovi z Pomezí, jenž je stejně obratný s vysokou harfou jako s kopím. Jelen s korunkou je znakem sera Lyonela Baratheona zvaného Smějící se bouře. Dunk rozpoznával lovce s lukem, znak rodu Tarlyů, nachový blesk rodu Dondarrionů, červené jablko Fossowayů. Támhle řve zlatý lev Lanisterů na šarlatu, tady zase přes světle zelené pole plave tmavozelená mořská želva Estermontů. Majitelem hnědého stanu pod rudým hřebcem může být jedině ser Otho Bracken, zvaný Surovec Bracken, aspoň od té doby, kdy na klání v Králově Přístavišti, jež se konalo před třemi lety, zabil lorda Quentyna Blackwooda. Dunk slyšel, že jej ser Otho udeřil tupou turnajovou sekýrou tak silně, až prorazil nejen hledí, ale i tvář pod ním. Spatřil teď i nějaké vlajky Blackwoodů, byly až na západním konci louky, tak daleko od sera Othona, jak to jen šlo. Marbrand, Mallister, Cargyll, Westerling, Swann, Mullendore, Hightower, Florent, Frey, Penrose, Stokeworth, Daffy, Parren, Wylde; vypadá to, že každý urozený rod ze západu i jihu vyslal do Ashfordu jednoho, či spíš tři rytíře, aby se podívali na krásnou pannu a na její počest chrabře vjeli na kolbiště.

Nicméně ať jejich stany vypadaly sebelépe, věděl, že tady pro něj není místo. Obnošený vlněný plášť, ničím víc se tuhle noc nepřikryje. Zatímco lordi a vznešení rytíři budou hodovat na kapounech a selátkách, Dunk bude mít k večeři tvrdý, šlachovitý kus soleného hovězího. Náramně dobře věděl, že kdyby se utábořil na téhle křiklavě barevné louce, musel by strpět jak tiché opovržení, tak nepokrytý výsměch. Možná by se našlo pár takových, kteří by se k němu chovali laskavě, ale to by svým způsobem bylo téměř ještě horší.

Potulný rytíř se musí pevně držet své sebeúcty. Bez ní není víc než nájemný bojovník. *Musím si své místo v téhle společnosti vysloužit. Když budu dobře bojovat, někdo z panstva by si mě mohl vzít do své domácnosti. Pak bych jezdil se šlechtici a jedl večer co večer čerstvé maso v hradní síni a na kláních vztyčoval vlastní stan. Ale nejdřív se musím vyznamenat.* Neochotně ukázal kolbišti záda a vedl koně mezi stromy.

Na pokraji rozlehlé louky, dobrou půlmíli od města a hradu, si našel místo, kde potok v zákrutě utvořil hlubokou tůň. U břehů hustě rostlo sítí a nad tím vším vévodil vysoký, listnatý jilm. Jarní tráva tu byla zelená jako vlajky některých rytířů a měkká na dotyk. Bylo to pěkné místočko a zatím si na ně nikdo nečinil nárok. *Tohle bude můj stan,* řekl si Dunk v duchu, *stan se střechou z listoví, zelenější než vlajky Tyrellů a Estermontů.*

První byli na řadě koně. Jakmile se postaral o ně, svlékl se, vlezl do tůně a smyl ze sebe prach cesty. „Pravý rytíř není jen zbožný, ale i čistotný,“ říkával vždycky starý – a nedal jinak, než že se musejí umýt od hlav k patám pokaždé, když uplyne měsíc, ať už zavánějí nakysle, anebo ne. A Dunk se zařekl, že když je teď rytíř, bude se chovat stejně.

(...)